INTERVIUL SĂPTĂMÎNII

DOCTOR DUMITRU TOMESCU

„O, DE-AR AVEA FOTBALISTUL NOSTRU MINTEA SA DE PE URMĂ!"

Un oaspete în premieră : medicul !

Doctorul **Dumitru Tomescu** lucrează de peste 20 de ani **și în mijlocul fotbaliștilor.** Apreciatul ortoped a depășit de mult cadrul specialității sale, fiind un expert al acestui domeniu nou care este **medicina în perimetrul fotbalului.**

Mai mult decît un chirurg cu un palmares excepțional în lumea fotbalului, doctorul **Dumitru Tomescu** este un diagnostician al neștiutelor „boli" ale „soccerului", un om care a experimentat timp de două decenii într-un sector care își scrie istoria prin investigații care depășesc deseori medicina propriu-zisă.

Iată de ce, oaspetele nostru este doctorul **Dumitru Tomescu,** medicul echipei naționale de-a lungul ultimilor ani.

— Aș începe cu o întrebare devenită oarecum lait-motiv. M-aș referi la capacitatea generală de efort a fotbaliștilor noștri și la handicapul pe care ei îl resimt în momentele în care se trece la săptămîna cu două momente de vîrf : miercuri și duminică.

— Problema e simplă. Fotbaliștii noștri au resurse mai mari decît cele pe care le demonstrează. De altfel, performanțele fizice pe care le înregistrează din cînd în cînd — așa cum a fost cazul recentului meci România—R.D. Germană — mă scutesc de alte argumentări. Din păcate, metodica antrenamentului nostru nu contribuie la declanșarea tuturor resurselor fizice. În general, cred că e momentul să se generalizeze experiența acestor două vîrfuri pe plan tehnic și medical pentru a fi în pas cu mutațiile care se produc în fotbalul mondial și pentru a se ajunge la o metodică mai modernă, care să elimine rutina persistentă.

— Vorbim deseori despre capacitatea de efort sporită a marilor echipe europene. Nu v-a făcut impresia că Ajax însăși, o expresie a perfecțiunii fizice și fiziologice fotbalistice, a dat semne de oboseală în recenta finală ?

— Nu cred că este vorba de o oboseală. Dacă vrei, aș înscrie această finală într-un cadru de psihologie firească. Ajax este o echipă care a atins apogeul, sau poate, chiar, l-a depășit. Ea și-a permis luxul de a servi italienilor o ripostă la scenariul meciului Milan — Leeds. Ajax s-a jucat, dacă vrei, cu speranțele celor 40 000 de italieni, vrînd să le demonstreze cît e de simplu, de fapt, să te joci de-a pisica și soarecele, așa cum fac și echipele italiene atunci cînd au încă din start beneficiul unui gol. În ultimele minute ale jocului, Ajax a apăsat o singură dată pe accelerator și a avut o perioadă de vîrf, ca în atîtea alte rînduri. Am convingerea că fotbaliștii olandezi cunosc foarte bine secretele organismului lor, pe care-l respectă ca adevărați oameni de meserie.

— Vreți să spuneți...

— Vreau să spun exact ceea ce gîndim amîndoi. Fotbaliștii noștri sînt departe de austeritatea pe care și-o impun fotbaliștii despre care vorbim. La noi există foarte multe canale de scurgere a energiei. Iar ziua care consumă cea mai multă energie sau, mai bine zis, seara, în care robinetul este aproape întotdeauna deschis este duminica. Această duminică seara atacă cel mai mult resursele de energie ale fotbaliștilor. În această seară le duminică, fotbalistul nu numai că nu recuperează pierderile firești din timpul meciului, ci apelează, ca într-un al doilea meci, la resursele rămase în organism după efort. Am convingerea că această situație poate fi rezolvată doar prin instituirea unui cantonament de o noapte, duminică spre luni. Cineva ar putea spune că sacrificiul este prea mare. Dacă vorbim de acest punct de vedere, discuția nu are rost. În fond, un medic are și el patru gărzi de noapte pe lună. Numai că eu nu-i cer fotbalistului să stea de gardă, duminică spre luni, ci să doarmă nouă sau zece ore. Sînt absolut convins că prin închiderea robinetului de duminică spre luni s-ar rezolva foarte mult problema recuperării.

— Într-o convorbire pe care am avut-o nu demult cu Ștefan Covaci, acesta spunea că adevărata soluție de perspectivă pentru fotbalul nostru este tocmai eliminarea „nopților de gardă". Ștefan Covaci susține că prin această măsură s-ar stimula responsabilitatea fotbaliștilor. El nu exclude unele dificultăți în prima perioadă, dar e convins de rezultatele pozitive care se vor obține odată cu trecerea timpului.

— E foarte frumos spus. Și eu, ca medic, aș subscrie sută la sută la un program în care fotbalistul care urmează să joace la orele cinci după amiază să se prezinte la club cu patru ore înainte, pentru o luare de contact în vederea constituirii sufletești a echipei. Aș fi foarte bucuros dacă aș afla că mîine sau poimîine un club X sau Y a luat această măsură. Dar pînă atunci mai e destul. Într-o primă fază s-ar putea recurge la un sistem diferențiat. Dacă de la regimul „nopții de gardă" ar exista unele excepții pentru jucătorii pe care se poate conta, s-ar crea o emulație care ar duce, poate, la înmulțirea celor care pot fi lăsați liberi, pe cuvînt de onoare. Din păcate, practica, și chiar cea internațională ne oferă prea puține exemple care să garanteze reușita operațiunii.

— Cred, totuși, că un medic poate ști cu precizie, pe baza examenului medical, ce regim de viață a urmat jucătorul după meciul de duminică.

— De cele mai multe ori medicul are acest tablou în față. Creșterea neașteptată a tensiunii arteriale este o dovadă greu de combătut. Din păcate, „excepțiile — la care se recurge — mănîncă regula".

— V-aș întreba pentru marele public cîte ore de somn trebuie să respecte un fotbalist ?

— Nouă ore. Sînt absolut suficiente. Dacă aceste nouă ore sînt depășite, se produce o moleșeală, la fel de nedorită. Dar problema orelor de somn nu rezolvă totul. Foarte mulți dintre fotbaliștii noștri nu au față de organismul lor atitudinea unui sportiv de performanță. Aș spune că nu au nici măcar atitudinea pe care trebuie să o aibă un cetățean obișnuit. Dacă m-aș referi doar la cariile dentare neglijate, cred că am spus totul. Și mai sînt atîtea și atîtea altele. Iată, de pildă, mulți dintre fotbaliștii noștri joacă „rummy". Nimic mai contraindicat. O poziție statică de înțepenire a articulațiilor, un consum nervos — rezultat din joc — care nu poate fi compensat prin medicamentație. Fotbaliștii noștri fac prea puține sporturi complimentare. Dintre aceste sporturi complimentare cel mai popular e din păcate... șahul, pe care, de asemenea, îl consider nerecomandabil înaintea unui meci. Dacă ți-aș spune că, în cadrul unei echipe, doar patru din zece fotbaliști știu să înoate, cred că am spus totul. Și, notează, avem în vedere fotbaliști tineri, care, încă în anii copilăriei lor, știau din ziare că înotul este un sport de masă, foarte bun pentru organism.

— V-aș ruga să ne spuneți ceva în legătură cu înmulțirea numărului accidentelor.

— Numărul celor accidentați a crescut, într-adevăr. Fenomenul este, însă valabil pentru fotbalul din întreaga lume. Trecerea în masă la apărarea om la om înlesnește în mod firesc accidentările. Dacă ne referim însă la cealaltă categorie de accidentări — rupturile sau întinderile musculare — ele se datorează în primul rînd lipsei de pregătire.

— Ce s-ar putea face pentru stăvilirea jocului excesiv de dur ?

— Propunerea nu e nouă. Am făcut-o acum 6—7 ani. Jucătorul care accidentează în mod deliberat un partener de întrecere trebuie să fie îndepărtat din fotbal pe perioada în care cel accidentat este nevoit să absenteze. Sigur că aici, intervine dificultatea precizării actului deliberat, dar se pot găsi soluții.

— Care credeți că sînt meciurile cele mai bune ale echipei naționale, din punctul de vedere al prestației fizice ?

— Acel 1—0 cu Portugalia, la București. Recentul 1—0 cu R.D. Germană. Un meci mai puțin cunoscut: 0—1 cu Franța, în 1969, și mai ales acel 2—3 cu Brazilia, în Mexic. Și pentru că vorbim despre prestații fizice, ar trebui să spun că prezența noastră la Campionatul Mondial în Mexic a fost handicapată de o sosire oarecum tîrzie la fața locului. Dacă am fi venit cu 10 zile mai devreme, așa cum propusesem de altfel, totul ar fi fost în regulă. „Furtuna noastră fiziologică" din Mexic s-a încheiat doar cu o zi înaintea meciului cu Anglia. Echipa n-a avut timp să crească. S-a scris foarte mult despre tactica pasivă din meciul cu Anglia. Nimic mai neadevărat. Băieții noștri și-au dozat singuri efortul, timp de 60 de minute pentru a putea rezista. În ultimele 30 de minute au scăzut și mai mult. N-a fost vorba de o tactică deliberat defensivă. A fost pur și simplu expresia formei lor fizice, neîmplinită din motivele pe care le-am spus. Aceasta este și motivul pentru care, mai tîrziu, ei au jucat foarte bine în meciul cu Brazilia.

— Ați operat numeroși sportivi ?

— Am vreo 1 300 de meniscuri operate. Mă bucură gîndul că un Dembrovschi, un Adamache, un Mocanu, un Lereter și mulți alții joacă astăzi pentru că i-am ajutat și eu.

— Cum explicați revenirea fizică a lui Dumitrache ?

— Nici o filozofie. Dumitrache a împlinit 25 de ani și a început să-i numere anii. De fapt acesta este întreg secretul fotbalistului român. Vorba proverbului: „De-ar avea fotbalistul nostru mintea sa de pe urmă".

Ioan CHIRILA

PRIM PLAN

ATODIRESEI

Acum vreo 15 ani, pe stadionul „23 August", într-un faimos meci de juniori cu Iugoslavia, echipa României a zburdat în voie, înscriind cinci goluri. Vă aduceți, poate aminte, aripă dreaptă era viitorul doctor Ivansuc, iar cea stîngă — un jucător mărunțel, dar foarte vioi : Renye. Tribunele stadionului i-au aplaudat în egală măsură pe Ivansuc și pe Renye. Ba mai mult, micuțul Renye a fost ovaționat pentru nenumăratele ghidușii tehnice pe care le-a etalat pe gazon.

După cîțiva ani, însă, Renye a coborît pe la Jimbolia și apoi a dispărut din fotbal. Toți au fost de acord că această dispariție s-a datorat în primul rînd condiției sale atletice, incompatibile cu ceea ce „amenința" să devină fotbalul modern.

De ce ne-am amintit de Renye ? Pentru că Atodiresei amintește într-un fel de fostul extrem al echipei naționale de juniori. Ca și Renye, micul Atodiresei a avut de suferit de pe urma înălțimii sale deloc avantajoase. Crescut în curtea Aradului, Atodiresei a fost nevoit în cele din urmă să plece de la U.T.A., pentru că „n-avea perspective". Era pe vremea cînd U.T.A. visa să ajungă o mare echipă, era pe vremea cînd arădenii formau „11"-le care avea să elimine Feyenoordul.

Atodiresei a părăsit cu multă părere de rău echipa care l-a crescut. Mulți își spuneau că e păcat să renunți la un jucător care conduce atît de frumos mingea, care se zbate mai mult decît un atlet frumos, care simte apropierea porții cu un instinct mai aprig decît cel al jucătorului plin de calități.

Într-o bună zi, Atodiresei a venit la Reșița. L-a adus bonomia lui Reinhardt, un antrenor dispus să acorde credite cu multă bunăvoință. Reinhardt știa și el, foarte bine, că Atodiresei e un jucător lipsit de calități fizice, dar mai știa că are o inimioară fierbinte, care bate pentru fotbal. Astfel, acest jucător „fără perspective" și-a împlinit visul, jucînd și luptînd pentru o echipă care luptă și ea, din greu, pentru supraviețuire. La Reșița, micul Atodiresei este un fel de Johnstone al C.S.M.-ului, o sfîrlează care complică deseori planurile apărărilor adverse, în ciuda făptuirii sale firave.

În lupta cu complexul gabaritului ideal, Atodiresei a adus pe gazon o mare dragoste pentru fotbal. Și se pare că, uneori, e de-ajuns.

I. CH.